

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
w Warszawie

RWA-50/S/8/247/99/MM

Warszawa, 4 stycznia 2001r.

Decyzja Nr RWA-2/2001

I. Na podstawie art. 105 § 1 k.p.a., w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **umarza się** postępowanie administracyjne wszczęte na wniosek spółki ETAP Sp. z o.o. w Warszawie w sprawie nakazania Zakładowi Energetycznemu Warszawa - Teren S.A. w Warszawie zaniechania praktyki monopolistycznej określonej w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.), polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez nałożenie na spółkę ETAP Sp. z o.o. obowiązku przebudowy własnym kosztem i staraniem napowietrznej linii średniego napięcia przebiegającej przez nieruchomość należącą do spółki ETAP Sp. z o.o., a będącej własnością Zakładu Energetycznego Warszawa - Teren S.A.

II. Na podstawie art. 105 § 1 k.p.a., w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, **umarza się** postępowanie administracyjne wszczęte na wniosek spółki ETAP Sp. z o.o. w Warszawie w sprawie nakazania Zakładowi Energetycznemu Warszawa - Teren S.A. w Warszawie zaniechania praktyki monopolistycznej określonej w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 z późn. zm.), polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez narzucenie spółce ETAP Sp. z o.o. uciążliwego warunku umowy nr 925/W/96 o przyłączenie do wspólnej sieci urządzeń elektroenergetycznych z dnia 3 września 1996r. zobowiązującego spółkę ETAP Sp. z o.o. do budowy własnym kosztem i staraniem urządzeń energetycznych, a następnie przekazania tych urządzeń na majątek Zakładu Energetycznego Warszawa - Teren S.A.

nieuzasadnione korzyści – oprócz zwiększonej sprzedaży energii powiększy się również jego majątek o przejęte urządzenia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej organem antymonopolowym) zawiadomił strony o wszczęciu na wniosek Spółki postępowania w sprawie nakazania ZEW-T zaniechania praktyk monopolistycznych polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez:

I. nałożenie na Spółkę obowiązku przebudowy własnym kosztem i staraniem napowietrznej linii średniego napięcia przebiegającej przez nieruchomość należącą do Spółki, a będącej własnością Zakładu, co mogło stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej

II. narzucenie na Spółce uciążliwego warunku umowy nr 925/W/96 o przyłączenie do wspólnej sieci urządzeń elektroenergetycznych z dnia 3 września 1996r. zobowiązującego Spółkę do budowy własnym kosztem i staraniem urządzeń energetycznych, a następnie przekazania tych urządzeń na majątek Zakładu, co mogło stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej (zawiadomienie z dnia 27 lipca 1999r.).

Zakład odrzucił zarzuty jako bezzasadne podkreślając, iż przebudowa istniejącej linii napowietrznej na linię kablową była potrzebna dla ułatwienia zagospodarowania terenu i nastąpiła na życzenie Spółki, wyrażone w piśmie z dnia 20 maja 1996r. Przebudowa byłaby zbędna gdyby Spółka w inny sposób zagospodarowała swoją działkę. Wydanie przez Gminę pozwolenia na budowę obiektów leżących w zasięgu linii nie nakłada na Zakład obowiązku przebudowy linii, a tym bardziej sfinansowania tej przebudowy. Pismem z dnia 10 lipca 1996r. Zakład wyraził zgodę na budowę linii, pod warunkiem, że Spółka dokona jej własnym kosztem i staraniem. ZEW-T nie osiągnął w wyniku przebudowy żadnych korzyści, a wprost przeciwnie przebudowa spowodowała poniesienie przez ZEW-T określonych kosztów oraz uciążliwość w trakcie przebudowy i będzie generować zwiększone koszty w czasie eksploatacji. Każda przebudowa linii jest bowiem bardzo kłopotliwa dla ZEW-T i wiąże się z ponoszeniem określonych kosztów wynikających z zaangażowania personelu technicznego i sprzętu do dokonywania przełączeń, dopuszczeń, nadzoru, odbioru technicznego oraz powiadamianiem odbiorców o przerwach w dostawie energii, a także strat poniesionych z racji nie sprzedanej energii. Zakład uznał również za bezpodstawny zarzut, że linia przebiegająca przez nieruchomość Spółki została przeprowadzona w 1976r. niezgodnie z decyzją wydaną przez Naczelnik Gminy Łomianki. ZEW-T wskazał, że zmiany trasy linii 15 V w stosunku do trasy z 1976r. nastąpiły w latach późniejszym na podstawie innych dokumentacji i uzgodnień, a nikt – ani Urząd Gminy ani ówcześni właściciele działek, przez które przebiega linia nie wnosili nigdy żadnych zastrzeżeń co do jej przebiegu. Spółka natomiast nabyła działkę razem z uwarunkowaniami wynikającymi z istnienia widocznej gołym okiem linii napowietrznej 15 kV.

Zakład podnosił także, że Spółka podpisała umowę o przyłączenie z dnia 3 września 1996r., uznając tym samym przekazanie wbudowanych przez Spółkę

urządzeń na majątek ZEW-T za transakcję korzystną. W przeciwnym razie umowy by nie podpisała i odwołałaby się do Dyrekcji Zakładu. ZEW-T argumentował, że absolutnie nie jest zainteresowany w przejmowaniu linii zasilającej bezpośrednio odbiorcę i dlatego takiego warunku nie stawiał w warunkach przyłączenia. Wyraził także gotowość przekazania linii nn Spółce. Przejęcie linii do eksploatacji należy bowiem – jak podnosi Zakład - traktować jako działanie dla dobra odbiorcy, który w ten sposób pozbywa się kosztów i kłopotów związanych z eksploatacją posiadanych urządzeń.

Organ antymonopolowy ustalił i zważył, co następuje.

I. Odnosnie umorzenia postępowania w zakresie nakazania ZEW-T zaniechania praktyki monopolistycznej określonej w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez nałożenie na Spółkę obowiązku przebudowy własnym kosztem i staraniem napowietrznej linii średniego napięcia przebiegającej przez nieruchomość należącą do Spółki, a będącej własnością ZEW-T.

Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a. gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Jak ustalono w trakcie postępowania, Zakład poinformował Spółkę o technicznych warunkach przebudowy linii 15 kV pismem z dnia 10 lipca 1996r. W piśmie tym stwierdzono, iż ZEW-T wyraża zgodę na skablowanie linii napowietrznej kolidującej z zabudową pod warunkiem dokonania tej przebudowy, łącznie z przystosowaniem stacji transformatorowej do wprowadzenia nowej linii kablowej przez Spółkę własnym kosztem i staraniem.

Należy uznać, że Zakład formułując w ten sposób warunki przebudowy narzucił w tym momencie uciążliwy warunek o charakterze umownym, rodzący po stronie Wnioskodawcy obowiązek poniesienia kosztów inwestycji. Zatem w momencie otrzymania takich warunków technicznych Spółka miała świadomość, co do ich uciążliwości i możliwość podjęcia działań chroniących jej prawa.

Zakład zaprzestał zatem stosowania zarzucanej praktyki w dniu 10 lipca 1996r., kiedy to nastąpiło narzucenie uciążliwego warunku umowy.

O trwaniu praktyki monopolistycznej polegającej na narzucaniu przez podmiot posiadający pozycję dominującą uciążliwych warunków umów można bowiem mówić jedynie do czasu zawarcia przez strony umowy zawierającej taki warunek. Po zawarciu umowy nie można mówić o „narzucaniu” bowiem w tym czasie uciążliwy warunek stał się już treścią umowy. W dacie zawarcia umowy wystąpiły również jej skutki w postaci zobowiązań powstałych w majątku stron, a zwłaszcza podmiotu, któremu uciążliwy warunek został narzucony.

Pokrzywdzony ma zatem najpóźniej w dacie zawarcia umowy (w przedmiotowej sytuacji w momencie przyjęcia warunków technicznych przebudowy) pełną świadomość, co do ewentualnego uciążliwego charakteru warunków zawartej umowy.

Natomiast zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy antymonopolowej nie wszczyna się postępowania jeżeli do końca roku, w którym zaprzestano stosowania praktyki monopolistycznej, upłynął rok.

Instytucja przedawnienia wskazana w art. 21 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakreślając czas, w którym może być wszczęte postępowanie antymonopolowe służy w sposób oczywisty zasadzie ochrony pewności obrotu i realnego wykonania umów. Ustawa antymonopolowa chroniąc podmioty o słabszej pozycji rynkowej przed nadużyciem pozycji rynkowej przez podmioty dominujące nie może naruszać zasady pewności obrotu. Prawo do ochrony przed nadużyciem pozycji dominującej jest zatem w sposób wyraźny zakreślone w czasie. Bez znaczenia dla oceny czasu trwania praktyki jest fakt występowania negatywnych skutków w terminie późniejszym.

Potwierdzenie powyższego odnajdujemy w wyrokach Sądu Antymonopolowego: z dnia 20 września 2000r. (Sygn. akt XVII Ama 74/99), z dnia 27 września 2000r. (Sygn. akt XVII Ama 97/99).

W przedmiotowej sprawie uciążliwy warunek – jak wskazano wyżej – został narzucony Spółce w dniu 10 lipca 1996r., kiedy to wydano warunki techniczne przebudowy. I z tym momentem należy wiązać początek biegu terminu przedawnienia, o którym mowa jest w art. 21 ust. 1 ustawy antymonopolowej. Dlatego też zgodnie z powołanym przepisem, postępowanie powinno zostać wszczęte do dnia 31 grudnia 1997r.

Tymczasem stosowny wniosek Spółki o wszczęcie postępowania administracyjnego, którego dzień doręczenia organowi administracji publicznej jest – stosownie do art. 63 § 3 k.p.a. – datą wszczęcia postępowania na żądanie strony, wpłynął do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dopiero w dniu 11 marca 1999r., a więc z przekroczeniem przewidzianego w ustawie terminu.

Oznacza to, iż w rozpatrywanej sprawie nastąpiło przedawnienie możliwości podjęcia przez organ antymonopolowy działań przewidzianych w ustawie antymonopolowej, a zatem postępowanie w tym zakresie jako bezprzedmiotowe podlega umorzeniu, stosownie do art. 105 § 1 k.p.a.

II. Odnośnie umorzenia postępowania w zakresie nakazania ZEW-T zaniechania praktyki monopolistycznej określonej w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy antymonopolowej, polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostaw energii elektrycznej poprzez narzucenie Spółce uciążliwego warunku umowy nr 925/W/96 o przyłączenie do wspólnej sieci urządzeń elektroenergetycznych z dnia 3 września 1996r. zobowiązującego Spółkę do budowy własnym kosztem i staraniem urządzeń energetycznych, a następnie przekazanie tych urządzeń na majątek ZEW-T.

W powyższym zakresie istotą zarzucanej praktyki narzucania uciążliwego, przynoszącego Zakładowi nieuzasadnione korzyści warunku umowy o przyłączenie był obowiązek wybudowania własnym kosztem i staraniem przez Spółkę urządzeń energetycznych, a następnie ich nieodpłatne przekazanie na majątek Zakładu.

Jak ustalono w trakcie postępowania umowa o przyłączenie zawarta została w dniu 3 września 1996r. Z tym momentem kwestionowany przez Spółkę warunek stał się już częścią umowy i Zakład zaprzestał stosowania praktyki monopolistycznej. Wnioskodawca natomiast zdawał sobie sprawę z ewentualnej uciążliwości warunku przedstawionego przez ZEW-T i mógł podjąć działania chroniące jego interesy.

Tym samym jest bezsprzecznym, że w odniesieniu do niniejszej praktyki, termin przedawnienia, o którym mowa w art. 21 § 1 ustawy antymonopolowej, rozpoczął swój bieg w dniu 3 września 1996r. Dlatego też zgodnie z ww. przepisem, postępowanie w powyższym zakresie powinno zostać wszczęte także do dnia 31 grudnia 1997r.

Tymczasem stosowny wniosek Spółki o wszczęcie postępowania administracyjnego, którego dzień doręczenia organowi administracji publicznej jest – stosownie do art. 63 § 3 k.p.a. – datą wszczęcia postępowania na żądanie strony, wpłynął do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dopiero w dniu 11 marca 1999r., a więc z przekroczeniem przewidzianego w ustawie terminu.

Wobec powyższego stosownie do art. 105 § 1 k.p.a. postępowanie także w tym zakresie należy uznać za bezprzedmiotowe i jako takie umorzyć.

W związku z powyższym, orzeka się jak w sentencji.

O decyzji niniejszej służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem niniejszej Delegatury w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

WICEDYREKTOR
Delegatury w m.st. Warszawie

Maria Mrówka

Otrzymują:

ETAP Sp. z o.o.
ul. Corazziego 7 lok. 18
00-087 Warszawa

**Zakład Energetyczny
Warszawa – Teren S.A.**
ul. Marsa 95
04-470 Warszawa